МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**ISSN 3083-6557 print**

# НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

## Проблеми модернізації України

**Випуск 1 (48), 2025**

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)*

**Редакційна колегія:**
*С. В. Храпатий* (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
*І. А. Семенець-Орлова,* д-р наук з держ. упр., проф.
*Я. М. Раєвська,* д-р психол. наук, проф.
*С. О. Лисенко*, д-р юрид. наук, проф.
*А. І. Федосов,* д-р мед. наук, проф.
*М. І. Зубрицький,* д-р. юрид. наук
*О. М. Гордієнко,* канд. техн. наук
*В. І. Меджебель* (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
*Л. М. Крива*, канд. істор. наук
*І. М. Капеліста* (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
*Є. Я. Черняк*

*Матеріали подано в авторській редакції.*
*Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

**Міжрегіональна Академія управління персоналом.**
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

*Видається з 2001 року.*
*Періодичність: 1 раз на квартал.*
*Засновник*: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
**УДК 330-339; 321.7; 159.9**

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

***В. І. Чуєнко***
*Характеристика стандартів та нормативно-правової бази Європейського Союзу у сфері штучного інтелекту* ..... *479*

***А. Барінов***
*Позитивні дії як чинник інклюзивного розвитку: досвід США та перспективи для освітньої політики* ..... *483*

***С. Кузьмич***
*Вплив нової соціальної реальності на правове тлумачення MPC conditions у міжнародному комерційному праві* ..... *485*

***С. В. Резнік***
*Огляд та подальший вплив на ведення господарської діяльності Закону України № 4196-IX* ..... *487*

***Д. Євдокимов***
*Перспективи законодавчого посилення державної підтримки цивільних осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії* ..... *489*

***Н. С. Лаврик***
*Адміністративно-правові аспекти діяльності органів виконавчої влади у сфері підприємництва (КАП)* ..... *491*

***В. В. Котов***
*Правові аспекти міжнародного співробітництва в рамках Європейського Союзу: вплив на державну соціальну політику* ..... *493*

***О. І. Мацак***
*Реформування податкової системи України в умовах внутрішніх та зовнішніх викликів з метою запобігання фінансовим злочинам* ..... *495*

***О. С. Лаврик***
*Правові механізми захисту особи при розслідуванні злочинів проти життя та здоров'я* ..... *496*

***М. П. Мельник***
*Правові механізми захисту права власності в Україні в умовах сучасних викликів* ..... *497*

***Д. О. Кірюшин***
*Підвищення ефективності правосуддя та врегулювання проблемних питань у сфері нерухомості в Україні* ..... *498*

***В. А. Бортник***
*Особливості захисту інформації про фізичну особу* ..... *499*

***Я. В. Голобородько***
*Напрями діяльності Військової служби правопорядку та проблеми у сфері підтер дисципліни серед військовослужбовців* ..... *501*

***В. О. Заросило***
*Проблеми вивчення антикорупційного права у вищих навчальних закладах* ..... *503*

4. *Diachenko M., Voroshchuk O., Romanova T., Shevtsova N., Tretiakova T.* Inclusive education in Ukraine: achievements, challenges, prospects.
5. Revista Eduweb, 2024. 18(4), pp. 35–48.

***С. О. КУЗЬМИЧ***
*аспірант Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії управління персоналом*
*ORCID ID: https://orchid.org/0009-0004-8936-0017*
*kuzmich_sergiy@ukr.net*

# ВПЛИВ НОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА ПРАВОВЕ ТЛУМАЧЕННЯ MPC CONDITIONS У МІЖНАРОДНОМУ КОМЕРЦІЙНОМУ ПРАВІ

У сучасних умовах трансформації глобального торговельного простору, спричиненої як економічними, так і соціальними факторами, відбувається поступова зміна правового тлумачення усталених міжнародних норм. Особливо це стосується MPC Conditions — особливого набору правил, що регулюють торгівлю молочними продуктами як у межах Європейського Союзу, так і за його межами. Відображаючи прагнення до стандартизації та стабільності в комерційних відносинах, ці умови сьогодні зазнають нових тлумачень у відповідь на виклики сучасності, які охоплюють питання сталого розвитку, цифровізації торгівлі, гуманітарних криз і глобальних змін у логістиці [1]. Водночас соціальна реальність, що включає підвищений запит на торгівлю, екологічну відповідальність і прозорість ланцюгів постачання, формує нові очікування щодо юридичного змісту MPC Conditions.

Зростання ролі соціальних стандартів у контексті міжнародної торгівлі сприяє переосмисленню ключових понять, таких як “справедливість”, “добросовісність”, “відповідальність за якість”, які містяться в положеннях MPC Conditions [2]. Особливо чітко ці тенденції проявляються в окремих секторах, де соціальні та екологічні аспекти мають вирішальне значення, зокрема у сфері сільськогосподарської продукції. Так, торгівля молочними товарами тісно пов’язана з питаннями сталого розвитку, захисту прав працівників, добробуту тварин та впливу на довкілля. У зв’язку з цим виникає необхідність інтерпретації MPC Conditions не лише як суто технічних норм, спрямованих на уніфікацію торговельної практики, а як інструменту реалізації ширших соціальних і нормативних цінностей. Це означає, що договірні положення щодо якості, сертифікації, умов доставки чи прийняття продукції можуть тлумачитися через призму соціальної відповідальності, забезпечення простежуваності товару та дотримання етичних стандартів виробництва [3].

Крім того, посилення контролю за діяльністю комерційних операторів і зростаючі вимоги споживачів щодо прозорості стимулюють учасників торговельних угод приділяти більше уваги соціально значимим аспектам під час формулювання й тлумачення положень MPC Conditions. У цьому контексті MPC-Mediation та MPC-Arbitration Regulations, які раніше розглядалися переважно як інструменти для вирішення спорів у сфері торгівлі молочними продуктами, тепер набувають нового

значення як платформи для врахування соціально орієнтованих вимог і інтересів сторін.

Учасники торговельних відносин дедалі частіше вимагають у процесі вирішення спорів урахування не лише формальних договірних умов, а й ширшого соціального контексту, включно з етичними стандартами виробництва, екологічною безпекою продукції та відповідальністю.

Це змінює функціональне навантаження медіації та арбітражу: вони більше не є лише засобом вирішення комерційних непорозумінь, а перетворюються на інститути, здатні опосередковувати ціннісні конфлікти та підтримувати справедливу рівновагу між економічною вигодою і суспільним добробутом. Арбітри та медіатори дедалі частіше стикаються з необхідністю тлумачити положення MPC Conditions із урахуванням принципів соціальної відповідальності бізнесу, стандартів належної ділової поведінки, а також регіональних чи галузевих ініціатив щодо сталого розвитку. Особливо це актуально на тлі пандемій, воєн, нестабільності на ринках продовольства та змін клімату, коли традиційне тлумачення MPC Conditions потребує адаптації до нових, більш складних умов. Це зумовлює потребу у гнучкішому підході до застосування MPC Conditions — як у договірному регулюванні, так і в арбітражній практиці. Відповідно, юридичне тлумачення норм набуває функціонального характеру, спрямованого на забезпечення стійкості та передбачуваності в комерційних правовідносинах. Цей підхід особливо помітний у межах Європейського Союзу, де вже спостерігається прагнення до модернізації регулятивних рамок у торгівлі сільськогосподарською продукцією з огляду на Європейський зелений курс, цифрову трансформацію агропромислового сектору та розширення стандартів належного врядування.

Це спричиняє появу нових практик тлумачення MPC Conditions як гнучкого і динамічного набору правил, здатного реагувати на соціальні імперативи, зберігаючи при цьому правову визначеність та єдність підходів у межах ЄС і поза його межами [4]. З огляду на це, юридична доктрина й арбітражна практика відіграють ключову роль у формуванні нових підходів до тлумачення MPC Conditions, забезпечуючи баланс між інноваціями та стабільністю правового регулювання.

Посилена увага до контекстуального, телеологічного та еволюційного тлумачення дозволяє враховувати нову соціальну реальність без втрати стабільності правового режиму. Особливо важливою є інтеграція принципів корпоративної відповідальності та сталого розвитку у процесі формування правових позицій при вирішенні спорів щодо MPC Conditions.

**Висновки.** Сучасні трансформації у глобальному торговельному просторі зумовлюють необхідність переосмислення та адаптації тлумачення MPC Conditions, що регулюють торгівлю молочними продуктами. Зміна соціального контексту, зростання ролі сталого розвитку, цифровізації та етичних стандартів вимагають від правової системи більш гнучких і соціально орієнтованих підходів. Медіація та арбітраж у цій сфері дедалі більше стають інструментами врахування соціальних цінностей поряд із економічними інтересами. Європейські ініціативи й доктринальні підходи підтримують ці тенденції, сприяючи формуванню сучасної системи регулювання, яка відповідає вимогам часу і сприяє сталому, справедливому розвитку міжнародної торгівлі молочними продуктами.

## Джерела

1. *Fitriyanti F., Farman L.* Challenges and Developments in International Commercial Law. URL: https://www.researchgate.net/publication/377013704_Challenges_and_Developments_in_International_Commercial_Law

2. About the MPC Conditions. URL: https://www.gemzu.nl/paginas/openbaar/mpc-condities/about-the-mpc-conditions
3. Ćuzović S., Sokolov Mladenović S., Ćuzović D. The impact of social and cultural factors on success of trade internationalization. 2019. URL: https://hrcak.srce.hr/file/323004
4. MPC-Conditions for use within the European Union. URL: https://bdairy.com/wp-content/uploads/mpc_-_2018_engels-1.pdf

***С. В. РЕЗНІК***

*бакалавр 3-го курсу, Інституту права імені Володимира Великого*
*Міжрегіональна Академія управління персоналом*

# ОГЛЯД ТА ПОДАЛЬШИЙ ВПЛИВ НА ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ № 4196-IX

Верховна Рада цим Законом вирішила скасувати Господарський кодекс та запровадити обов'язкову корпоратизацію для ряду підприємств:

Прийнятий Закон є частиною реформи, яка спрямована на впорядкування правовідносин у сфері державної власності, підвищення інвестиційної привабливості та залучення України до міжнародних економічних стандартів.

Законом передбачається корпоратизація державних та комунальних підприємств. Усі державні та комунальні підприємства мають бути перетворені в акціонерні товариства або товариства з обмеженою відповідальністю.

Для комунальних підприємств корпоратизація є більш гнучкою, оскільки дозволяє громадам самостійно визначати доцільність трансформації.

Запроваджується більш прозоре управління майном. Операції з майном підприємств, де державі належить понад 50 % акцій, здійснюватимуться через систему "Прозорро.Продажі", що має забезпечити більшу відкритість процесів та зменшити корупційні ризики.

Закон передбачає більшу фінансову прозорість та звітність. Державні підприємства зобов'язані будуть публікувати фінансові звіти, що за задумом сприятиме прозорості управління. Хоча це скоріше формальний механізм, адже будь-який звіт може бути змінений та скоригований у досить значних межах.

Для активів, які не підлягають приватизації, вводиться механізм узуфрукту, що має забезпечити їхнє більш раціональне використання під наглядом держави. Хоча як показує практика управління державними активами по багатьом підприємствам — контроль який здійснюють окремі представники держави, може бути не завжди ефективним через числені виникаючі конфлікти інтересів.

Закон врегульовує перехідний період. Ним передбачається збереження діяльності комунальних підприємств у Перехідний період, а також гармонізація норм із Законом "Про місцеве самоврядування" та Цивільним кодексом, щоб уникнути прогалин після втрати чинності Господарського кодексу, який скасовується. Водночас деякі положення Господарського кодексу зберігають свою чинність у цьому Законі та будуть діяти впродовж перехідного періоду.

Прийнятий Закон розширює права територіальних громад. Він дозволяє громадам створювати юридичні особи для забезпечення управління власністю та реаліза-